

תקנות מנחם

גליון מס'

309

י"ל ערב שבת פרשת ויגש
ח' טבת ה'תשע"ג

ה' תהי' שנת גאולת עליון! -
שנת תבוא עליון גאולה!

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקנות מנחם (ח"ג) שי"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם
להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי לימוד הרמב"ם ע"פ ה'מורה שיעורי' לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.
ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

הנמכר לישראל): "כי עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים" ולכן: "לא
ימכרו ממכרת עבד" וכמו שאומר רש"י על המילים: "לא ימכרו ממכרת עבד",
וז"ל⁶: "בהכרזה כאן יש עבד למכור, ולא יעמידנו על אבן הלקח".

וגם בישראל הנמכר לגוי נאמר שם⁷: "כי לי בניי עבדים, עבדי הם כאשר
הוצאתי אותם מארץ מצרים אני ה' אלוקיכם". שזו סיבה להלכות הכתובות
לפני זה שצריך להשתדל לגאול ולפדות את העבד הישראלי הנמכר לגוי, שלא
יטמעו בגויים, ביובל ושיהיה עמו "כשכיר שנה בשנה"⁸ וש"לא ירדנו בפרך
לעיניך"⁹. וכמו שפוסק הרמב"ם¹⁰: "וכן הגוי שנמכר לו אם רדה בו בפרך הרי
ישראל מצווין למנעו, ואם הניחוהו - עוברים בלא תעשה, שנאמר "לא ירדנו
בפרך לעיניך". ואין אנו נזקקים להכנס לרשותו של גוי ולבדוק אחריו שלא
יעבדו בפרך, שנאמר "לעיניך", בזמן שאתה רואה".

והסיבה לזה שה' הוציאנו ופדה אותנו ממצרים היא גם הטעם לשאר דיני
עבד עברי הנמכר לישראל שכתובים שם בפסוקים, ונפסקו ברמב"ם שאסור
לרדות בו בפרך שיוצא ביובל וכו'.

וכן במתן תורה בעשרת הדברות נאמר בתחילה¹¹: "אנוכי ה' אלוקיך אשר
הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים", ואומר ע"ז רש"י: "כדאי היא ההוצאה
שתהיו משועבדים ל"י, ועל המילים: "מבית עבדים" אומר רש"י: "מבית
פרעה שהייתם עבדים לו".

א"כ, עבדות ושעבוד ישראל במצרים היתה הקדמה והכנה והכשרה לעבדות
המלאה והשלמה של ישראל להקב"ה, וכפירוש החסידות ע"פ ויוצא אתכם
מכור הברזל ממצרים, להיות לו לעם נחלה כיום הזה".

עבדות מצרים הכנה לעבדות ה'

ג. ובפרשת בהר בעבד עברי הנמכר לישראל על המילים הנ"ל: "כי עבדי
הם" אומר רש"י (מהמדרשים)¹²: "שטרי קודם" וכן בישראל הנמכר לגוי
ע"פ "כי לי בניי עבדים" גם אומר רש"י: "שטרי קודם". היינו שע"י ההוצאה
ממצרים קנה אותנו הקב"ה להיות בקנינו ומשועבדים לו, ולכן לא יכול לחול
על בניי שעבוד ועבדות אמיתית אחרת.

ז. א. שרוב דיני עבדים, נובעים מטעם היציאה מעבדות מצרים, שכי"ז באו
בגלל מכירת יוסף למצרים וירידת האחים וכל המשפחה שבאו לשם בגלל
מכירת יוסף.

⁶ ספרי פ' ואתחנן, לקו"ש תרס"ז.

⁷ פסוק נ"ה.

⁸ פסי נ"ה.

⁹ פסוק נ"ג.

¹⁰ הלכות עבדים פ"א ה"ו.

¹¹ יתרו כ, ב.

¹² תו"כ, ילקו"ש תרס"ז.

ספר קנין ג'

מחזור ל"א (ר"ת "לכתחילה - אריבער") שנה כ"ט (ר"ת "כל טוב")

בעז"ה יום ועש"ק מקץ א' טבת - ר"ח ו' דחנוכה ה'תשע"ג - ה' תהי' שנת
גאולת עליון! - שנת תבוא עליון גאולה!

סיום הלכות עבדים וכל ספר הי"ד - ספר קנין והתחלת ספר משפטים -
הלכות שכירות

מכירת יוסף - שורש הגלויות

א. את הלכות עבדים התחילו בשבוע שבין שבת פרשת וישב לשבת פרשת
מקץ, ומסיימים ביום ו' ערש"ק פרשת מקץ - שבת חנוכה. ורואים קשר בולט
בין הלכות עבדים לפרשיות אלו; התוכן העיקרי של פרשת וישב, הוא מכירת
יוסף ע"י האחים לעבד, שע"י כך הורד למצרים ונהי' עבד לפוטיפר סריס פרעה
שר הטבחים. ובהמשך לזה בפרשת מקץ ירדו גם האחים למצרים כדי לשבר
אוכל, ובסוף הפרשה אמרו¹: "הננו עבדים לאדוני גם אנחנו, גם אשר נמצא
הגביע בידו". ולפני זה אמרו כמה וכמה פעמים ליוסף על עצמם שהם אליו
עבדים, "עבדיך"².

וע"י כך נשתלשל שירדו יעקב וכל משפחתו למצרים, שזה הביא לגלות
ולעבדות ישראל לפרעה ולמצרים ואד"ש מביא בשיחות³ מה שכתוב בספרים⁴
שמכירת יוסף היא השורש שממנו באה ועל ידה נגרם גלות מצרים, וכל
הגלויות שאח"כ הם עונש על מכירת יוסף. ז"א שמכירת יוסף גרמה לגלות
מצרים של עם ישראל ולהיותם עבדים.

עם ישראל - עבדי ה'

ב. ויישנם כמה וכמה הלכות ופרטים עיקריים בהלכות עבדים שטעמם הוא
בגלל שעם ישראל יצאו ממצרים מבית עבדים, וכמו שכתוב בתורה בפרשת
בהר, שמדובר שה' קנה אותנו לרשותו ולעבדותו להיות עבדיו כשהוציא אותנו
ממצרים מבית עבדים, ולכן צריך להיזהר ולהגביל העבדות והשעבוד של
העבד עברי הנמכר לישראל והנמכר לנכרי, וכמשי"נ שם ע"ז⁵ (בעבד עברי

¹ ובחסידות מבואר ע"פ קבלה ש"טוב" בשורוק (מלאפום) עלה מ"טוב" (בחולם), ש"טוב" (בחולם) הוא דרגת יסוד ז"א ו"טוב" (בשורוק) - דרגת חסד דעתיק יומין פנימיות הכתר, חסד עלאה, וכמ"ש ה"צמח צדק" ב"יאר התורה" (דברים דף מ"ט רמז): "מה טובך", או "בטובו מחדש" על הפסוקים: "מה רב טובך (תהלים לא, כ), וכן "טוב טעם ודעת למדני" (תהלים קי"ט, סו) וכן על מה שאמרים בברכת "יוצר אור" ו"בטובו מחדש": "טוב (בחולם) הוא הטוב הנגלה דטוב (גוט), טוב (בשורוק או מלאפום) - התוכיות הנבחרת מהטוב (בל"א - דאסבעסט), תכלית הטוב-חסד עלאה. כן תהי' לנו!

² מקץ מד, טז.

³ מב, י - י"ג.

⁴ לקו"ש ח"כ פ' וישב עמ' 185

⁵ זח"ב (בתוספות) רעו, א. זהר חדש פ' וישב (כט, א) ובכ"מ. ולהעיר משבת י,

ב. ותוד"ה ה"ג שם.

⁶ בהר כה, מב.

הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך

על הלי עבדים וכל ספר קנין

א. עבדות מצרים וכל הגלויות - בגלל מכירת יוסף בפרשת וישב, וירידת האחים בפרשת מקץ.

ב. דיני עבדים - בגלל שה' הוציא אותנו ממצרים וקנאנו - ולכן לא יכול להיות שעבוד ממש.

ג. העבדות למצרים - הקדמה הכנה והכשרה לעבדות לה'.

ד. ספר קנין - קנה חכמה ובינה - קנין התורה, וחנוכה "נר מצוה ותורה אור".

ה. ספרי "קנין - משפטים" - קנין ולימוד משפטי התורה.

ספר משפטים - א'

בעז"ה יום ד' פרשת ויגש ו' טבת ה' תהי' שנת גאולת עליון! - שנת תבוא עלינו גאולה!

סיום הלכות שכירות והתחלת הלכות שאלה ופיקדון

קץ הגלות - קץ הימין

א. את הלכות "שכירות" התחילו בשבת פרשת מקץ ומסיימים בשבוע דפרשת ויגש, והתחילו ההלכות ותחילת ספר משפטים בשבת חנוכה ומסיימים למחרת יום הבהיר ה' טבת - "דידן נצח!" ויש לקשר כל הנ"ל בעז"ה;

בפרשיות אלו מודגשים ענין המשיח והגאולה;

בפרשת מקץ - כ"ק אד"ש מה"מ אומר בשיחה שכשיהודי שומע "מקץ" נזכר הוא על ה"קץ" של הגאולה - "קץ הימים" ו"קץ הימין"¹⁹, וכלשון כ"ק אד"ש מה"מ שכשיהודי שומע "ויהי מקץ" אומר: **אהא!** - זה מזכיר לו את קץ הגאולה ע"י מלך המשיח שאז יתקיים הנאמר²⁰: "קץ שם לחושך", שזהו גם הקשר לשבת חנוכה.

גשנה - אותיות הסביבון

ב. בפרשת ויגש רמזו חזק ענין המשיח והגאולה;

(א) "ויגש" - הגשת יהודה ליוסף זה רמז למשיח בן דוד ומשיח בן יוסף שניגשים ומתאחדים.

(ב) עה"פ בפרשת ויגש²¹: "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו **גשנה**" אמר כ"ק אד"ש מה"מ בשיחה, ביום השלישי דשבעת ימי המשתה דה' טבת - חג "דידן נצח!" דהספרים, שבמילה "**גשנה**" - רמז לחנוכה כי הן האותיות של הסביבון נ.ג.ה.ש. וזהו העניין "**גשנה**" - שעשה מארץ גושן שהיא חלק מארץ מצרים "ערות הארץ", ויהודה הכשיר את זה למקום לימוד התורה כמו שאומרים חז"ל ומובא ברש"י עה"פ: ומדרש אגדה²², **להורות לפניו**, לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה, שבארץ גושן יגשו ויתקרבו לה' - וכמו שאומרים בימינו שתהא **נגישה** לה', ועי"כ יגשו לביאת המשיח והגאולה, כדלקמן.

ד. וכ"ק אד"ש מה"מ שואל בליקוטי שיחות¹³ ע"כ שרש"י מפרש **שטרי קודם** פעמיים באותה פרשה בסמיכות גם על מ"ש בעבד עברי הנמכר ליהודי וגם על הנמכר לנכרי, שמאותה הסיבה אינם יכולים להיות משועבדים באמת ובשלימות. ונשאלת השאלה הרי אין דרכו של רש"י לחזור ולכפול דבריו, כי מסתמך על מה שכתב לפני כן, ואם כן למה כפל פעמיים את המילים "**שטרי קודם**", שלכאורה הן אותו העניין?!

[וגם ע"כ שבעבד עברי הנמכר לישראל מפרש זאת (בפסוק מ"ב) על המלים "עבדי הם", ובישראל הנמכר לנכרי מפרש זאת על המלים "כי לי בני ישראל עבדים"?!] ובתו"כ (מקורו של פרש"י, לכאורה) מפרש בכתוב הראשון "כי עבדי הם" - "שטרי קודם" (עליהם ראשון); ובפסוק השני "כי לי בני ישראל עבדים" לא פירש עוה"פ "שטרי קודם". והרי בתו"כ שהוא סדר הלימוד ע"ד ההלכה והדרש, מצינו שנכפלו כמה דרשות ולימודים; אבל רש"י ש"לא באתי אלא לפשוטו של מקרא", הרי כמדובר כמ"פ, סומך על מה שפירש לפניו.

ומבאר כ"ק אד"ש שסוג העבדות של עבד עברי אצל יהודי הוא **לגמרי אחרת** מאשר העבדות אצל גוי, ולכן רש"י כופל את דבריו;

כשיהודי הוא עבד של יהודי אחר הרי גם הוא עבד ה', שה' קנאו ביציאת מצרים ובמילא השיעבוד הוא לא כל כך חמור מכיון שגם היהודי האחר הוא עבד ה' ו"יעבד מלך מלך" (בלשון רש"י¹⁴), "ואין בזה גריעותא (כ"כ) להיות נעשה עבדו של עבד (שהוא) מלך".

משא"כ נכרים שלא היו ביציאת מצרים ובהוצאת שטר **דעבדי** ה', הנה כאשר ישראל נמכר להם הרי זה ש"לי בני ישראל עבדים", אינו נותן מקום שתחול המכירה והשעבוד, שאא"פ כלל שתחול עליו עבדות" [ולכן אומר זאת רש"י על המילים "כי לי בני ישראל עבדים"].

קנין החכמה - תורה אור

ה. סיימו את ספר "קנין" בחנוכה, וי"ל הקשר;

ענין עיקרי ב"קנין" הוא קנין **התורה והחכמה**, ולמרות שספר קנין הרי מדבר על קניני ממונות ורכוש, אבל (כמו שכתבנו בגליונות הקודמים) שב"כותרת" שלפני ספר קנין, מביא הרמב"ם את הפסוק¹⁵: "ראשית חכמה קנה חכמה ובכל קנינך קנה בינה". היינו שכשיהודי שומע על "קנין" לכל לראש חושב על **קנין התורה**, החכמה והבינה - שזהו הענין העיקרי, ואח"כ כדבר משני גם על קניני ממונות ונכסים וחפצים.

והרי חנוכה קשור עם "נר מצוה ותורה אור"¹⁶, ובפרט השמן קשור עם **פנימיות התורה** "רוזן ורוזן דרוזין דאורייתא" והרי התחילו את ספר קנין בסמיכות לט' - י' כסלו וי"ט כסלו, הקשורים עם האדמו"ר האמצעי ואדמו"ר הזקן - שהם **בינה וחכמה** שבחסידות.

והסיום של ספר קנין הוא בסמיכות ל"זאת חנוכה", ואפשר לקשר זאת עם מ"ש בגליונות הקודמים ספר קנין, על מ"ש אדמוה"ז בלקו"ת פר' קדושים על מאמחו"ל עה"פ "והדרת פני זקן" - זה שקנה חכמה", שחכמת התורה אצל האדם באופן של קנין ותפיסה; שחקוק בו ונהיה חלק ממנו; ו"זה" - אפשר לקשר עם יום "זאת חנוכה", שסיימו ספר קנין בסמיכות לו, וספר קנין הוא ספר הי"ב - גימטריא ז"ה, שהם גילוי אור החנוכה ואור התורה בבחינת "זה"!

קנין משפטי התורה

ו. וגם המשך הספרים "**קנין - משפטים**" - קאי על התורה ומשפטיה, וכמו שכתוב בפסוק ה"כותרת" של ספר "משפטים": "אודך ביושר לבב בלמדי משפטי צדקך"¹⁷ היינו שענין ספר **משפטים** - הוא לימוד המשפטים וכאמור קשור גם עם חנוכה שענינו "נר מצווה ותורה אור" ושמן שבתורה.

ועי"פ הנ"ל אפשר לומר שהמשך הספרים קנין משפטים, היינו - **קנין ולימוד משפטי התורה**.

¹³ ליקוטי שיחות חל"ב, פרשת בהר -ב עמ' 161.

¹⁴ רש"י לך טו, יח. בהעלותך יח, תב. ועוד.

¹⁵ משלי ד, ז.

¹⁶ משלי ו, כג.

¹⁷ תהילים קיט, ז.

¹⁸ יהושע ב, חי. עיין ברש"י שפירוש "תקוה" - מלשן קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקוה מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה התאריך והשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקוה מנחם" ח"א).

¹⁹ דניאל יב, יג.

²⁰ איוב כח, ג [ולעה"ר - כ"ח - כח וגימטריא - יח"י שע"ז נאמר "קץ שם לחושך". שיח"י - הוא **הכח** של עם ישראל, להביא קץ הגלות ותחילת הגאולה. ופסוק ג' - שמורה על השלום].

²¹ מו, כח.

²² ברפ"צ, ג.

גשנה - גימטריא משיח

"תקות" 30 חוט השני

הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך

על ה' שכירות

- א. בה' שכירות - הבעה"ב אינו עובר על "בל תלין" עד שהפועל יתבע.
- ב. מכך לומדים שחייבים לתבוע את הקב"ה שיביא המשיח והגאולה מיד - כשכר על מעשינו ועבודתנו.
- ג. בפרשת מקץ - קץ שם לחושך רמז לחנוכה ומשיח - "קץ הימין".
- ד. בפרשת ויגש - הגשת יהודה ליוסף - משיח בן יוסף ומשיח בן דוד.
- ה. גשנה - רמז לחנוכה והמשיח; האותיות שעל הסביבון - נ.ג.ה.ש. וגימטריא משיח.
- ו. בסיום ההלכה - הפועל העובד בכל כוחו זוכה ל "ויפרוץ האיש מאד מאד" - ו'פרצת" - משיח מצאצאי פרץ - ופרץ.

ג. וגם "גשנה" - אומרים דורשי רשומות - שהוא גימטריא משיח! ז"א, שהאותיות שעל הסביבון מדגישות ומבטאות את הקשר של חנוכה והניסים ונצחון המלחמה שקשורים עם ניסי המשיח והגאולה.

ובפרט, שכתוב בספרים ובחסידות שאור החנוכה רומז לאור של הגאולה וימות המשיח.

וגם המספר 8; 8 נרות ו - 8 ימים; מורה על ענין המשיח והגאולה; כי 8 - קשור עם הגילוי שלמעלה מהעולם והטבע; שקשור עם טבע העולם שנברא בשבעת הימים ו - 7 הספירות, ומספר 8 מורה על האור שלמעלה מסדר ההשתלשלות - אור המשיח והגאולה!

ובהתוועדות סיום הרמב"ם בחנוכה, אמר הרה"ח אברהם ברוך שיחי וינקלער שה"בני יששכר" אומר ש"חנוכה" פירושו: "חנוך והרגל לגאולה העתידה!".

תביעת ה' שיביא הגאולה מיד!

השלמה לסיום ספר נזיקין בתחילת חודש כסלו

ד. וגם בהלכות שכירות יש הוראה חזקה על ענין הגאולה והמשיח, והתביעה למימושן תיכף ומייד ממ"ש! כדלקמן;

בגליונות הקודמים נכתב שכ"ק אד"ש מה"מ אומר בשיחות³¹ שהמשמעות של מה שחז"ל אומרים בגמ' מסכת שבת³²: "ישועות זה סדר נזיקין", היינו שהנזיקין עצמם נהפכים ונהיים ל"ישועות" [כמו שאומר הבעש"ט שהופכים ה"צרה" ל"רצה" (רצון חדש מה') והם נהפכים ל"צרה" (ישועה ואור חדש)] שזהו"ע עבודת התשובה הפגם והחיסרון עצמו נהפך לטוב ומועיל, וע"ד שתשובה מלאה ושלמה מאהבה הופכת את הזדונות עצמם לזכויות.

בהלכות שכירות יש הלכה²³ שאין המעביד עובר על הלאו של (בל) לא תלין פעולת שכיר וגו'²⁴ ו"לא תבוא עליו השמש" והעשה "ביומו תתן שכרו" אלא אחרי שהפועל והשכיר תבע את שכרו, אבל לפני זה הוא אינו עובר ואפי' אם עבר הרבה זמן, הוא לא עובר עד שהפועל יתבע, אבל אחרי שהפועל תבע את שכרו חייב הבע"ב לשלם בעונה הראשונה, ואם לא שילם מיד באותה העונה הוא עובר על הלאו.

ויש לקשר זאת עם חודש כסלו שגם בו ובשמו אפשר למצוא כיצד מתבטאת ההפיכה מההעלם אל הגילוי;

וכ"ק אד"ש בשיחה אמר שה"חפץ חיים" אומר ע"ז, שמכאן רואים עד כמה חשוב לתבוע את ביאת הגאולה מיד! כי הרי גם הקב"ה מקיים את התורה כמשי"נ²⁵ ומגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו ל"ישראל" ואומרים חז"ל ע"ז: "מה שהוא עושה אומר לישראל לעשות", אם כן, הקב"ה גם לא עובר על איסור התורה שאסור להלין השכר, וכולנו שכירים אצל הקב"ה שעושים עבודתו ומצוותיו, והוא חייב לשלם את שכרינו ולא לאחר והשכר הכי עיקרי על קיום המצוות, הוא הבאת משיח והגאולה ואם עם ישראל יתבעו אותו ע"ז, אז הוא חייב לעשות זאת מייד ממ"ש!

בחודש כסלו היתה ההפיכה של המצב, שאומרים ב"על הניסים", "בעת צרתם", המלחמה עם היוונים והמתיוונים, שנהפך בעזרת ה' לנצחון מופלא לניסי חנוכה, "נסיד, נפלאותיך וישועותיך".

ועי"כ ביקש כ"ק אד"ש מה"מ והורה לפרסם בכל העולם את דברי ה"חפץ חיים", שצריכים לתבוע את הקב"ה שיביא את הגאולה תיכף ומיד ממ"ש! ואז אין לו ברירה כביכול, ותחזינה עינינו בגאולה השלימה ע"י המשיח מייד ממ"ש, נאו!

וענין זה מתבטא בשם החודש "כסלו" וכמו שאד"ש אומר בשיחות³³ באותיות "כסלו", בהתחלה כס מלי כ"סיו והעלם [וע"ד בכל חודש שמתחיל ב"כסה" - העלם הלבנה לפני המולד, ואח"כ גילוי (כמו בחודש תשרי "ביום חגנו)] ואח"כ בסיום המילה ל"ו - גימטריא אלה, ל' גילוי [גילוי אלוקות ע"י הניסים והנפלאות של ניסים החנוכה] ורמז על ל"ו נרות חנוכה שנמשכים מ"ל"ו שעות ששמה אותה האורה" בשבת בראשית ונגנו לעת"ל ולצדיקים בתורה, היינו הפיכת ההעלם לגילוי ואור הישועה! וכן תהי' לנו מייד ממ"ש! שהגולה עצמה תיהפך ברגע כמימרא כהרף עין לגאולה! ע"י הא', אור אלוקי של גאולה!

וכנ"ל גם חנוכה מורה על אור הגאולה והמשיח שמתגלה מהעלמו תיכף ומיד.

הנרות הללו אינן בטלין לעולם!

ויפרוץ מאד מאד - משיח!

בא' השנים (טרם שהי' לרבי בימה במקומו בתפילה בביהמ"ד הגדול) ב"זאת חנוכה" אחרי תפילת המנחה (לאחר שחזר אד"ש מהאולה) צעד הרבי כמה פסיעות לכיוון הקהל ועמד בקצה השטיח, והתחיל לומר שיחה (אז לא הי' מוכן רמקול), על מאמח"ל (המובא בפירש"י בתחילת פרשת בהעלותך): "הנרות הללו אינן בטלין לעולם!" ז.א. שקרבנות הנשיאים היו דווקא בזמן חנוכה המשכן והמזבח, אבל הדלקת נרות המנורה בבית המקדש ע"י אהרן ובניו הכהנים נמשכים כל זמן שביית המקדש קיים.

ה. בהלכה האחרונה של הלכות שכירות מדבר הרמב"ם ע"כ שהפועל חייב לעבוד בכל כוחו וכמו יעקב הצדיק שאמר²⁶: "כי בכל כוחי עבדתי את אביכך", ומסיים הרמב"ם: "לפיכך נטל שכר זאת אף בעולם הזה, שנאמר²⁷: "ויפרוץ האיש מאד מאד" [רמז גם ל"זאת חנוכה" שלומדים ההלכות בסמיכות ליום זה] וקאי על גילוי המשיח והגאולה שהוא מצאצאי פרץ, ועליו נאמר "עלה הפורץ לפניהם"²⁸ שאז יתגלה האור "מאד מאד" - בלי גבול האמיתי [מאד - גימטריא מ"ה - ר"ת מלך המשיח, וגימטריא - גאולה!].

ושואל ע"ז הרמב"ן בפירושו עה"ת, שכל זה הוא בזמן ביהמ"ק, אבל אחרי החורבן הרי הנרות נפסקו!?

²⁹ ויצא כח, יד [וי"ל - כ - כח, גימט' - יח"י שזהו"ע פרצת - משיח. י"ד - גימ' תב"ד]

³⁰ יהושע ב, חי. ענין ברש"י שפירוש "תקות" - מלשן קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשוה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה התאריך והשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

³¹ ספה"ש היתשמי"ט ש"פ תצא עמי 670

³² שבת לא, א.

³³ שיחות כסלו ה'תשנ"ב, ועוד.

²³ ה' שכירות פי"א ה"א - ה"ה.

²⁴ קדושים יט, ג.

²⁵ תצא כד, טו.

²⁶ ויצא לא, ו.

²⁷ פסוק מג [וי"ל מ"ג - ר"ת משיח גאולה; וכבפנים שהנהגה זו קשורה עם

פרץ - הגאולה ע"י המשיח שהוא מפרץ, ו"עלה הפורץ לפניהם"!]

²⁸ מיכה ב, ג.

ועונה ע"י הרמב"ן שגם אחרי חורבן ביהמ"ק יש את הדלקת נרות חנוכה שנמשכים לעולם, גם בכל שנות הגלות ואח"כ בגאולה אין בטלין!

ושאל ע"כ כ"ק אד"ש מה"מ, התייח בזמן החנוכה שמדליקין הנרות, אבל בסיום החנוכה אין יותר הדלקת הנרות?

ומכך הסיק הרבי שמכך משמע שנרות חנוכה לא נפסקים ודולקים כל השנה, היינו שאור הנרות ההשפעה הרוחנית והאלוקות של אור החנוכה "דולק" ונמשך בכל ימות השנה, ללא הפסק.

וכמו בנרות שבת של האמהות (שרה ורבקה) "הנר הי' דולק (בפועל ובגשמיות) מערב שבת לע"ש" [ואצל כל נשי ובנות ישראל האור הרוחני דולק וההשפעה נמשכת] ועד"ז נרות חנוכה דולקים ומאירים ונמשכים ואין בטלין עד הדלקת נרות חנוכה בשנה הבאה.

וההוראה ממצוות החנוכה לעולם, שבאור הקדושה וכל המעשים הטובים צריכים להמשיך ולהוסיף באופן ש"מעלין בקודש" "הולך ומוסיף ואור!"

הגיגות "דין נצח" בשבעת ימי המשתה!

כשהגיעה הבשורה בה' טבת ה'תשמ"ז מבית המשפט הפדרלי לאנ"ש 770 ע"ד הניצחון ד"דין נצח" מיד פרצו כולם באופן ספונטאני בריקודים סוערים כל היום והביאו כלי זמר ואחרי תפילת מנחה אמר הרבי שיחה ממקומו בביהכ"ס (וכן בכל "שבעת ימי המשתה").

וביום ה' (היום הג' מ"שבעת ימי המשתה") דיבר אד"ש ע"ד שברובן ככולן כל השנים סיום ימי חנוכה הם בפרשת ויגש, ויש בפרשה רמז לחנוכה;

נאמר: "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גשנה", והאותיות ג.ש.נ.ה. - הן האותיות שכתובות על הסביבון - נ.ג.ה.ש. - ר"ת "נס גדול הי' שם".

ודרשי הרשומות אומרים שאותיות אלו נגה"ש - הן גימטריא משיח! והיינו שאור החנוכה כולל וממשיך ומביא את אור המשיח והגאולה!

ושאל הרה"ת ר' אהרן (ב"ר מיכל) שיחי' רסקין שכ"ז בסביבונים בחו"ל אבל בארץ ישראל על הסביבונים נטבעו האותיות נ.ג.ה.פ. (ר"ת - פה) ומה שם הרמז;

[ובכלל צריכים לדעת אם השינוי בארץ מ-ש' ל-פ' נעשה ע"י ובהסכמת הרבנים הגדולים או זהו שינוי "מודרני" ולא ברצון חכמים!

אמנם יתכן שגם אם השינוי לא נעשה בתיאום והדרכת הרבנים, אבל מכיוון שההשגחה פרטית בפועל על רובם ככולם של הסביבונים בארץ טבועות אותיות אלה, אפשר וצריך ללמוד מכך המשמעות וההוראה.

והראי ע"כ שכשערכו וחגגו חסידי גור את "סיום לימוד הירושלמי" בפעם הראשונה הרבי דיבר ע"כ בהתועדות ש"ק יו"ד שבת, וביקש שאנ"ש יסעו לחגיגה שעושים למחרת בבארא - פארק, וארגנו כמה וכמה אוטובוסים בהם נסעו רבים מאנ"ש.

הרבי ביקש למסור להם, שכדאי ללמוד ולהוסיף בסיום גם את המשניות שאין ע"ז גמרא ירושלמי מכיוון שכפי המודפס בספרי הירושלמי מסתיימת במילים לא חיוביות ו"בחזקת טומאה" ולא מסתבר ומתקבל שתורה שבע"פ (בירושלמי) יסתיים בנין בלתי רצוי, ולכן מבקש הרבי להוסיף את המשניות שאין עליהם גמרא, ואז הסיום במילה "בשלום". וזה שה"מונקאטשער" (הרבי בעל "המנחת אלעזר" זצ"ל שאד"ש מצטט אותו בשיחות ובכתב רבות גם במנהגים וגם בענייני לימוד, ואמר ע"ע: "איך קאך זיך אין מונקאטשער" ו"אני חסיד שלו" (מסתמא הכוונה מערקי) כן עושה וכותב "הדרן" על הסיום שנדפס בגמרות שלנו, מכך אין ראייה, גם הוא מסכים שצריך לעשות הסיום על המשניות המסיימות בדבר טוב, אבל מכיוון שה"מונקאטשער" לומד מכל דבר איך שהוא בעולם, כמו שלא נכנס ל"מסילת הברזל" (לקרון ברכבת) אם לא מצא על הקרון מספר המתאים לכונותיו, כי הוא לומד מכל דבר כמו שהוא בגשמיות עולם הזה.

ולכן נכנס רק לקרון המתאים לכונותיו, ולכן עשה והדפיס "הדרן" על סיום השי"ס ירושלמי כפי שנדפס בפועל בגמרות שלנו, אבל גם הוא מסכים שצריך להוסיף המשניות.

(ומענין שבהשגחה פרטית השתתף בהתועדות זו אצל אד"ש (שבת יו"ד שבת) הרה"ח ר' בנימין שיחי' וויליגער (שהי' איש הקשר לאד"ש עם הרבי

מקלויזענבורג זצ"ל ואד"ש אמר לו: "איר גיט דאך איבער פונקט!" (= אתה מוסר הרי את הדברים בדיק!) והוא סיפר לי שבחרותו הי' אצל ה"מונקאטשער" וליווה אותו פעם לרכבת לנסוע לעיר אחרת וכשהגיע לרכבת לפני שנכנס לקרון הראשון שפגע בו, הסתכל על המספר של הקרון (שטבעו בזמן הייצור) והמספר לא מצא חן בעיניו, וכך גם לשני ועוד כמה, עד שמצא קרון שהמספר שכתוב עליו מתאים לכונותיו, ואילו נכנס).

ועד"ז אפשר לומר שמכיוון שבפועל בהשגחה פרטית על רוב הסביבונים בארץ כתובות האותיות נ"ג ה' פ', יש משמעות והוראה לדברים:

ואומר הרה"ת אהרן שיחי' רסקין:

אם נ.ג.ה.ש. - גימט' - משיח; שבחנוכה מאיר האור של משיח ואור החנוכה הוא האור הגנוז לעת"ל. נ.ג.ה.פ. - גימטריא - מנחם "שמו של משיח"!

וגם אותיות אלה הם הגפן!; שאצל יהודים אומרים ר"ת: געזונט פרנסה נחת (ולא לה שלא מבינים אידיש נאמר: גיוף או ג'שמיות) והה' של להגפן - ר"ת הצלחה, וכל המילה הגפן (מלבד גימט' מנחם) גם גימט' הצלחה! כן תהי' לנו, בביאת מלכא משיחא מ"ד ממ"ש, נאו!

בקשר לה' טבת - בית מלא ספרים!

כשהכריז כ"ק אד"ש מה"מ על "בית מלא ספרים" והורה גם שיעשו ספריות גדולות ספרי קודש לציבור, וגם שכ"א בביתו יהיו לו מה שיותר הרבה ספרים.

והרבי עשה "מהפיכה" במשמעות המילים "בית מלא ספרים" שנאמרה ע"י קורח בכוונה שלילית ואד"ש עשה מזה מבצע ו"שטורעם" חיובי שצריך להיות אצל כ"א.

והרבי עשה ע"כ "מהפיכה" גם אצל המשפיעים בדורות הקודמים שהי' מקובל שמספיק שיהיו הספרים הנצרכים בבתי הכנסת ובספריות הציבוריות, והרבי הורה שכ"א בביתו ישתדל שיהי' לו בביתו ספרי גדולה של ספרי קודש [נאמר שלפחות יהיו: "חומש, תהילים, סידור וכו" ופ"א אמר אד"ש בהתועדות: "מה הכוונה ב'יוכי' - תניא"].

ואמר שהספרים שבבית יש להם השפעה על כל האווירה בבית, ואמנם הם בארונות צמודים לקירות אבל ממלאים את כל הבית, שזהו "בית מלא ספרים", ואמר שיש השפעה על החינוך ועל האווירה גם לתמונות והציורים שעל הקירות וגם לספרים בארונות.

והרבי שליט"א אמר שהיטוי "בית מלא", דומה לדין במסכת שבת "ביתא כמאן דמליא דמיא" שלדעה זו חפץ ברה"י מקורה גם אם לא נח, נחשב כהנחה במקום ד' כי כמו שהבית מלא.

ועד"ז המשמעות שהספרים ממלאים את הבית, שהם ממלאים את כל חלל הבית, וממלא כל השאר טפל לספרים.

לזכות

ר' משה הכהן שיחי' בן רחל

ור' יצחק בן יולנד שיחי'

לאריכות ימים ושנים טובות מתוך בריאות מליאה עושר ושמחה והרחבה בגשמיות וברוחניות, וירו שפע נחת יהודי חסידותי מכל יוצי"ח וכל משפחתם הצלחה בכל העניינים הגשמיים והרוחניים. ויזכו לקבלת פני משיח צדקנו והגאולה השלימה מ"ד ממ"ש, נאו!

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביהמ"ד - 770 - ליובאוויטש בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!